

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
Дніпровський державний медичний університет**

**МАТЕРІАЛИ ШОСТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

9-11 ЛИСТОПАДА 2022 року

м. Дніпро, Україна

AND SIMULATION OF OPERATIONS FOR HYDROCELE

Т.О. Квятковська, Д.М. Гасанов, Д.О. Кіяшко, Н.В. Ковпей, В.І. Лещук
АНАТОМІЧНІ ВАРІАЦІЇ БУДОВИ ПЕРЕДНЬОГО ВІДДІЛУ СТОПИ, ПАЛЕЦЬ МОРТОНА 72

Т.О. Квятковська, Д.С. Ведмеденко
РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ПЛОСКОСТОПСТІ СЕРЕД МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ВІКОМ 17-21 РІК 73

О.А. Koval, Т.V. Khmara
ANATOMIC VARIABILITY OF THE RADIAL NERVE 74

S.V. Kozlov, M.A. Korzachenko
SPATIAL-TEMPORAL DISTRIBUTION OF EXPRESSION OF LIVER INJURY MARKERS ACCORDING TO THE RESULTS OF IMMUNOHISTOCHEMICAL ANALYSIS AFTER EXPOSURE TO AN AIR SHOCK WAVE 75

Yu.V. Kozlova, N.S. Tryasak, G.A. Klopotskyi, K.S. Kozlova
MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE BLOOD-BRAIN BARRIER IN 1 DAY OF EXPERIMENTAL BLAST-INDUCED TRAUMATIC BRAIN INJURY 76

Г.О. Козловська, О.Г. Козловська
ЗМІНИ ПАРАМЕТРІВ КЛАПАНІВ ЛЕГЕНЕВОГО СТОВБУРА В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗИ 77

Тетяна Коломійчук, Анна Лоза
ДИНАМІКА МОРФОЛОГІЧНОГО СКЛАДУ ЛЕЙКОЦИТІВ ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ ЩУРІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ КОМПЛЕКСУ МАКРО- І МІКРОЕЛЕМЕНТІВ ТА ВІТАМІНУ D НА ТЛІ ГІПЕРТИРЕОЗУ 78

S.V. Konovalenko
THE EFFECT OF INFRARED LASER AND LOW DOSES OF DOXORUBICIN ON THE CYTOMORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF MCF-7DOX TUMOR CELLS 79

H.S. Korolenko, L.A. Pisotska, O.A. Alekseenko, T.V. Shynkarenko, O.A. Savchenko
STUDENT SCIENTIFIC CIRCLE OF THE DEPARTMENT - EXPERIENCE AND PERSPECTIVE TAKING INTO ACCOUNT THE PECULIARITIES OF THE PSYCHO-EMOTIONAL STATE OF THE APPLICANTS 81

Г.С. Короленко, О.М. Усова, К.Д. Наріжна
ВАРІАНТ АТИПОВОГО ПЕРЕБІГУ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ 2019 НА ТЛІ ОБТЯЖЕНОГО АНАМНЕЗУ 82

О.А. Kostiuhenko, G.G. Skibo, I.V. Lushnikova
MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF HIPPOCAMPAL NEURONS IN GLUTAMATE EXCITOTOXICITY IN VITRO MODEL AND AFTER A-KETO-GLUTARATE ADMINISTRATION 84

В.В. Кривецький, Д.В. Проняев, Н.Р. Ємельяненко
МОРФОМЕТРИЧНІ НОСОВОЇ ПЕРЕГОРОДКИ РАННІХ ПЛОДІВ 85

86

Medicine of the Dnipro State Medical University in terms of face-to-face and on-line forms of education.

Materials and Methods. The experience of organization of student interest group of the Department of pathological anatomy and forensic medicine in 2019-22 is presented. Psycho-emotional state of students was investigated by the method of Kirlian photography, Fisher's exact test was applied for statistical analysis.

Results. Monthly conference-type sessions were conducted in 2019-2021 in both face-to-face and online format using the original interdisciplinary approach. Evidence of a decrease in the number of signs of psycho-emotional disturbances in education applicants after the student interest group meetings ($p < 0.05$).

Conclusion. The modernisation of the principles of the student interest group work made it possible to continue the work successfully in the online form. The positive influence of interdisciplinary meetings on the psychoemotional state of the students was confirmed.

ВАРІАНТ АТИПОВОГО ПЕРЕБІГУ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ 2019 НА ТЛІ ОБТЯЖЕНОГО АНАМНЕЗУ

Г.С. Короленко, О.М. Усова, К.Д. Наріжна
Дніпровський державний медичний університет
Дніпро, Україна

Актуальність. Коронавірусна хвороба, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2 і дотепер є надважливою та актуальною проблемою сучасної медицини не тільки через надзвичайну контагіозність та високу вірогідність розвитку критичних ускладнень, а й через широкий спектр атипових клініко-морфологічних форм у хворих різних вікових груп. Гістологічно зміни у тканині легень варіюють від неспецифічних запальних (набряк, гіперемія, вогнищеві клітинні інфільтрати подекуди з утворенням гігантських клітин, гіперплазія альвеолоцитів) до дифузного ураження альвеол з утворенням гіалінових мембран та вираженого набряку легень. Не є винятком і пошкодження судин, про що свідчить відшарування ендотеліальних клітин з характерними патологічними змінами ендотеліоцитів судин малого та середнього калібру, у тому числі і судин легень. Крім того, важкий перебіг коронавірусної хвороби 2019 пов'язують з легеневою специфічною васкулопатією з розвитком внутрішньосудинної коагулопатії. Ці дані можна вважати класичними важливими показниками тяжкості захворювання та прогнозу для пацієнтів середнього та похилого віку, тоді як для дітей все ж таки вираженість критичних морфологічних змін не є характерною. Частіше коронавірусна хвороба 2019 у дітей

9-11 листопада 2022 року

Дніпро, Україна

проявляється ознаками ураження шлунково-кишкового тракту, як-от діарея, спазми в животі та блювота, інколи комплексно з наявністю симптомів ураження міокарда та коронарних судин (Shanmugam S., Mohammed A.R., 2020; Pandey P., Agarwal S., 2020). Тобто типові морфологічні знахідки у легенях хворих на коронавірусну хворобу 2019 можна узагальнити до трьох типів патологічних змін: з переважним пошкодженням епітеліального компоненту, з ураженням судин і компонентів крові та з вираженим фіброзом і перебудовою структур органу (Borczuk A.C., Salvatore S.P., 2020). Для пацієнтів дитячого віку найбільш характерно інфікування дихальних шляхів такими збудниками, як респіраторно-синцитіальний вірус та вірус грипу, з тяжким перебігом. На відміну від цього, у таких хворих симптоми коронавірусної хвороби 2019 проявляються значно слабше, ніж у пацієнтів старшої вікової групи (Yuki K., Fujiogi M., 2020).

Мета. З'ясування клініко-морфологічних особливостей атипичних форм коронавірусної хвороби 2019, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, для кращого розуміння варіантів її перебігу при наявності обтяжливого анамнезу.

Матеріали та методи. У роботі проведено ретроспективний аналіз аутопсійного матеріалу та історії хвороби померлої дитини (дівчинка) 11 років з клінічним діагнозом: «Вірусна пневмонія, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2, ускладнена синдромом поліорганної дисфункції: дихальною недостатністю 3 ступеня, порушенням кровообігу 2Б стадії, гострим ураженням нирок», при наявності таких супутніх захворювань і синдромів: цукровий діабет 1 типу з незадовільним контролем, діабетична невропатична кахексія, синдром Нобекура, генералізована хайропатія, хронічна хвороба нирок 3 стадії, прогресуюча енцефалопатія змішаного генезу, рубцово-атрофічний процес головного мозку, асиметрична вентрикуломегалія, тетрапарез з рухомими порушеннями. Аналіз виконувався у порівнянні з класичними випадками коронавірусної хвороби 2019, опублікованих у міжнародних наукових виданнях.

Результати. За результатами аутопсії з наступним мікроскопічним аналізом зразків тканин внутрішніх органів, встановлено, що основним захворюванням, яке спричинило смерть хворої, є коронавірусна хвороба 2019 з переважним ураженням легень, а саме з розвитком дифузного альвеолярного ураження за типом фіброзуючого альвеоліту з організацією ексудату; фібринозно-продуктивним трахеобронхітом. Основне захворювання незворотно прогресувало на тлі цукрового діабету 1 типу: інсуліту підшлункової залози з атрофією острівців Лангерганса, діабетичної дифузної ангіопатії з ураженням внутрішніх органів та тканини головного мозку, діабетичної вогнищевої гломерулопатії з хронічним продуктивним пієлонефритом, діабетичної невропатичної кахексії (дефіцит ваги 58%), тетрапарезу з рухомими порушеннями, синдрому Нобекура, генералізованої хайропатії і діабетичної катаракти. Ускладненнями основного діагнозу стали гострий

респіраторний дистрес-синдром з набряком легень та утворенням гіалінових мембран, акцидентальна трансформація вилочкової залози 5-го ступеня, венозне повнокров'я та паренхіматозна дистрофія внутрішніх органів, набряк головного мозку.

Висновки. За результатами проведеного ретроспективного аналізу можна зробити висновок, що розвиток атипових форм коронавірусної хвороби 2019 є поширеною проблемою сучасності у зв'язку із широким спектром ураження пацієнтів різних вікових груп при наявності важкої супутньої патології з поліорганною недостатністю. Одним із факторів виникнення атипізму клініко-морфологічних проявів коронавірусної хвороби 2019 у хворих з обтяженим анамнезом, при порівнянні з класичними випадками, є декомпенсований варіант цукрового діабету, який мав місце у цієї пацієнтки.

Літературні джерела

1. Borczuk A.C. COVID-19 pulmonary pathology: a multi-institutional autopsy cohort from Italy and New York City / [A.C. Borczuk, S.P. Salvatore, S.V. Seshan et al.]. // *Modern Pathology*. – 2020. – № 33. – С. 2156–2168. doi:10.1038/s41379-020-00661-1
2. Pandey P. Lung Pathology in COVID-19: A Systematic Review / [P. Pandey, S. Agarwal, Rajkumar]. // *Int J Appl Basic Med Res*. – 2020. – № 10(4). – С. 226–233. doi: 10.4103/ijabmr.IJABMR_381_20
3. Shanmugam C. COVID-2019 – A comprehensive pathology insight [Electronic resource] / [C. Shanmugam, A.R. Mohammed, S. Ravuri et al.]. // *Pathol Res Pract*. – 2020. – № 216(10):153222. doi: 10.1016/j.prp.2020.153222
4. Yuki K. COVID-19 pathophysiology: A review [Electronic resource] / [K. Yuki, M. Fujiogi, S. Koutsogiannaki]. // *Clin Immunol*. – 2020. – № 215:108427. doi: 10.1016/j.clim.2020.108427

MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF HIPPOCAMPAL NEURONS IN GLUTAMATE EXCITOTOXICITY IN VITRO MODEL AND AFTER A-KETOGLUTARATE ADMINISTRATION

O.A. Kostiuhenko, G.G. Skibo, I.V. Lushnikova
Bogomoletz Institute of Physiology
Kyiv, Ukraine

Background. The study of cellular mechanisms associated with damage to brain cells as a result of glutamate excitotoxicity, as well as the identification of endogenous neuroprotective factors for the development of effective therapeutic strategies is still

9-11 листопада 2022 року
Дніпро, Україна